

Usklađivanje sa evropskim propisima u oblasti ekologije, zbog njihovog obima i unakrsnog karaktera, složen je i izuzetno skup proces. Pristupni pregovori u ovoj oblasti odnose se na 200 pravnih akata koji čine čak trećinu evropske regulative. Prema procenama, prilagođavanje u ovoj oblasti Srbiju će koštati čak 10,6 milijardi evra do 2030. godine, prenosi sajt serbia-energy.eu

Ključni instrument koji usmerava energetske politiku zemalja regiona je ugovor o osnivanju Energetske Zajednice, koji obavezuje devet država jugoslovene Evrope da primene evropsku regulativu u oblasti energije, zaštite životne sredine, konkurencije i obnovljive energije. Priprema postrojenja EPS-a za primenu dve ključne direktive, o velikim ložištima i industrijskim emisijama, već je počela i ukoliko se nastavi ovim tempom, očekivano je da EPS na vreme ispuni obaveze, što podrazumeva ugradnju sistema za odsumporavanje, denitrifikaciju i elektrofiltera visoke frekventnosti (vrednost projekata je 635 miliona evra), ali i zatvaranje blokova na kojima neće biti primenjene ove mere.

Direktiva o velikim ložištima (LCP) odnosi se na postrojenja za sagorevanje čija snaga je veća ili jednaka 50 MW bez obzira koju vrstu goriva koriste. Cilj direktive je ograničenje emisija sumpor-dioksida, azotnih oksida i prašine koju emituju velika ložišta. Direktiva o industrijskim emisijama (IED) objedinjuje Direktivu o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađenja (IPPC) i šest drugih direktiva, uključujući Direktivu o velikim ložištima, koju u zemljama članicama zamenjuje od 1. januara 2016. IED.

U Nacionalnoj strategiji za aproksimaciju u oblasti životne sredine Republike Srbije data je analiza koja je pokazala da tek 2023. godine postoji mogućnost za primenu Direktive o velikim ložištima. Zbog toga je Srbija na Ministarskom savetu Energetske zajednice u oktobru 2013. godine, pokrenula inicijativu da se primena te direktive odloži do 2023. godine. Donošenje ove odluke obrazloženo je težnjom ka energetske stabilnosti i za sobom povlači i duže prelazne rokove za primenu Direktive o industrijskim emisijama.

Odlaganje primene direktive o velikim ložištima pozdravili su i u EPS-u. Na taj način izbegnuta je situacija da energetska stabilnost bude ugrožena povlačenjem blokova instalisane snage ispod 300 MW, za koje nisu obezbeđeni zamenski kapaciteti, a s druge strane, ne postoji ekonomska opravdanost da se na njima primene najmodernije mere za smanjenje štetnih emisija. Ukupna snaga tih kapaciteta iznosi više od 1.100 megavata.

Termoenergetski kapaciteti EPS-a za koje je predviđeno sukcesivno povlačenje u periodu do 2025. godine, s obzirom da imaju snagu manju od 300 megavata, jesu blokovi A1 i A2 TENT, oba bloka A TE Kostolac, TE Morava, Kolubara i Panonske elektrane. Njihova prosečna starost je više od 45 godina, a energetska efikasnost ispod 30 odsto. Prosečna godišnja proizvodnja ovih blokova je 6.000 gigavat-časa godišnje, što znači da će u narednom

periodu biti neophodno obezbediti zamenske kapacitete.

Da je na snazi ostala prethodna odluka, smanjenje proizvodnje električne energije iz termoelektrana, u odnosu na prosečnu godišnju proizvodnju, 2018. godine iznosilo bi 10 milijardi kilovat-sati, a 2019. više od sedam milijardi kilovat-sati – s obzirom da bi morali biti ugašeni blokovi manji od 300 megavata i TENT B na kome ne bi bio završen sistem za odsumporavanje.

Uvedena je i mogućnost „OPT-AUT“ mehanizma, što omogućava korišćenje 20.000 sati rada u periodu 2018. i 2023. godine za blokove na kojima nije predviđena primena mera zaštite, uz mogućnost njihovog vraćanja u pogon nakon usklađivanja sa Direktivom o industrijskim emisijama, prenosi sajt serbia-energy.eu

Izvor; Serbia Energy